

Rada
Európskej únie

V Bruseli 9. februára 2023
(OR. en)

6273/23

VISA 30
FRONT 49
MIGR 58
IXIM 24
SIRIS 13
COMIX 74

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	9. februára 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 66 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o stave príprav na úplné vykonávanie nariadenia o VIS v súlade s článkom 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/1134

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 66 final.

Príloha: COM(2023) 66 final

V Bruseli 9. 2. 2023
COM(2023) 66 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o stave príprav na úplné vykonávanie nariadenia o VIS v súlade s článkom 11 ods. 3
nariadenia (EÚ) 2021/1134**

Zhrnutie

V nariadení (EÚ) 2021/1134¹, ktorým sa okrem iného mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS)², sa vyžaduje, aby Komisia predložila Európskemu parlamentu a Rade výročnú **správu** o stave príprav na úplné vykonávanie nariadenia. Toto je **prvá správa Komisie**.

Implementácia novej architektúry IT v oblasti migrácie, hraníc a bezpečnosti je základným prvkom zavádzania jedného z najmodernejších systémov riadenia hraníc na svete. Vízový informačný systém je neoddeliteľnou súčasťou tejto architektúry. Na dosiahnutie úplnej a včasnej implementácie musia členské štáty EÚ a krajiny pridružené k schengenskému priestoru, agentúry EÚ a Komisia postupovať rovnakým tempom. **Oneskorenie v prípade jedného z týchto aktérov spôsobí oneskorenie v prípade všetkých** a pravdepodobne povedie aj k zvýšeniu **nákladov**.

Celkovo je príprava implementácie revidovaného VIS na dobrej ceste. Po prijatí pozmeňujúceho nariadenia 7. júla 2021 Komisia okamžite začala v rámci príslušného výboru a expertnej skupiny rokovať o sérii **vykonávacích a delegovaných aktov**, ktoré sú potrebné na vývoj nových komponentov VIS. Momentálne sa začala práca na všetkých 12 vykonávacích a delegovaných aktoch, pričom sa nachádzajú v rôznych fázach postupu prijímania. V príslušnom výbore a expertnej skupine sa diskutuje o šiestich vykonávacích aktoch a troch delegovaných aktoch, zatiaľ čo tri vykonávacie akty sú už formálne prijaté.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1134 zo 7. júla 2021, ktorým sa na účely reformy vízového informačného systému menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (ES) č. 810/2009, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240, (EÚ) 2018/1860, (EÚ) 2018/1861, (EÚ) 2019/817 a (EÚ) 2019/1896 a zrušujú rozhodnutia Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV (Ú. v. EÚ L 248, 13.7.2021, s. 11 – 87).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 60).

1. Úvod

VIS bol vytvorený na základe rozhodnutia Rady 2004/512/ES³ s cieľom slúžiť ako technologické riešenie na výmenu údajov o vízach medzi členskými štátmi. V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 (nariadenie o VIS)⁴ sa stanovil účel, funkcie a úlohy VIS, ako aj podmienky a postupy výmeny údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi s cieľom uľahčiť posudzovanie žiadostí o krátkodobé víza a prijímanie príslušných rozhodnutí. VIS bol uvedený do prevádzky 11. októbra 2011 a v období od októbra 2011 do februára 2016 sa postupne zavádzal na všetkých konzulátoch členských štátov.

Cieľom VIS je zlepšiť vykonávanie spoločnej vízovej politiky, konzulárnu spoluprácu a konzultácie medzi ústrednými vízovými orgánmi uľahčením výmeny údajov o žiadostiach a súvisiacich rozhodnutiach medzi členskými štátmi v záujme:

- uľahčenia konania o udelení víza,
- zabránenia tzv. visa shoppingu,
- uľahčenia boja proti podvodu s osobnými údajmi,
- uľahčenia kontroly na hraničných priechodoch na vonkajších hraniciach a na území členských štátov,
- pomoci pri identifikácii každej osoby, ktorá nespĺňa alebo prestala spĺňať podmienky vstupu, pobytu alebo bydliska na území členských štátov,
- uľahčenia určenia členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013⁵
- a prispievania k predchádzaniu ohrozeniam vnútornej bezpečnosti ktoréhokoľvek z členských štátov.

Dňa 2. augusta 2021 nadobudlo účinnosť nariadenie (EÚ) 2021/1134, ktorým sa okrem iného mení nariadenie o VIS. Poskytuje orgánom vydávajúcim víza kľúčové informácie o žiadateľoch o krátkodobé schengenské víza a zároveň umožňuje príslušníkom pohraničnej stráže odhaliť cestujúcich, ktorí môžu predstavovať bezpečnostné riziko. Aby mali príslušné orgány informácie, ktoré potrebujú, a v čase, keď ich potrebujú, novými pravidlami sa rozširuje aj rozsah pôsobnosti VIS, a to najmä pridaním žiadateľov o dlhodobé víza a povolenie na pobyt a ich držiteľov pri súčasnom plnom dodržiavaní *acquis* v oblasti ochrany údajov. Nové dohodnuté pravidlá umožnia dôkladnejšie bezpečnostné kontroly žiadateľov o krátkodobé víza, dlhodobé víza a povolenia na pobyt, lepšiu výmenu informácií medzi členskými štátmi o držiteľoch takýchto dokladov a plnú interoperabilitu s inými informačnými systémami EÚ.

³ Rozhodnutie Rady 2004/512/ES z 8. júna 2004, ktorým sa vytvára vízový informačný systém (VIS) (Ú. v. EÚ L 213, 15.6.2004, s. 5).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 60).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 31).

Podľa článku 11 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1134 Komisia prijme do 31. decembra 2023 rozhodnutie o stanovení dátumu uvedenia revidovaného VIS do prevádzky. V článku sa však stanovuje aj niekoľko podmienok pred prijatím tohto rozhodnutia, konkrétne, že sa budú musieť prijať potrebné vykonávacie a delegované akty uvedené v tejto správe, Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA) bude musieť informovať Komisiu o úspešnom dokončení všetkých testovacích činností a členské štáty budú musieť Komisii oznámiť, že prijali potrebné technické a právne opatrenia.

VIS bude súčasťou spoločného rámca pre interoperabilitu zriadeného nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/817⁶ a (EÚ) 2019/818⁷, takže vývoj jeho nových prvkov a procesov by mal byť plne v súlade s ostatnými informačnými systémami EÚ, ktoré sú súčasťou rámca.

Komisia je v zmysle článku 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/1134 povinná predložiť správu Európskemu parlamentu a Rade o stave príprav na úplné vykonávanie nariadenia. Táto správa by mala zahŕňať podrobné informácie o vzniknutých nákladoch a informácie o prípadných rizikách, ktoré môžu ovplyvniť celkové náklady. Podobné správy má Komisia predkladať každý rok, kým Komisia neprijme rozhodnutie, ktorým sa stanovuje dátum začatia prevádzky VIS podľa uvedeného nariadenia.

Toto je prvá správa Komisie a týka sa obdobia od prijatia pozmeňujúceho nariadenia 7. júla 2021 až po prípravu tejto správy v decembri 2022.

2. Vykonávacie právne predpisy k nariadeniu o VIS

V nariadení (EÚ) 2021/1134 sa stanovuje, že by sa mali prijať vykonávacie právne predpisy na doplnenie a implementáciu určitých podrobných technických aspektov nariadenia. Niektoré z týchto aktov sú nevyhnutné na to, aby bolo agentúre eu-LISA v plnom rozsahu umožnené začať s navrhovaním a vývojom nových funkcií v kontexte celkovej architektúry IT systému, a to najmä preto, že je na tieto účely potrebné definovať technické špecifikácie. Ďalšie akty sú potrebné na stanovenie technických pravidiel na uľahčenie používania VIS príslušnými orgánmi členských štátov a agentúrami EÚ.

Od prijatia nariadenia v roku 2021 Komisia zorganizovala 14 zasadnutí výborov a šesť expertných skupín pre VIS s cieľom prediskutovať sériu návrhov vykonávacích a delegovaných aktov potrebných na vývoj revidovaného VIS.

Momentálne sa začala práca na všetkých 12 vykonávacích a delegovaných aktoch, pričom sa nachádzajú v rôznych fázach postupu prijímania. V príslušnom výbore a expertnej skupine sa diskutuje o šiestich vykonávacích aktoch a troch delegovaných aktoch, zatiaľ čo tri vykonávacie akty sú už formálne prijaté. Toto je znázornené v tabuľke nižšie:

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/817 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti hraníc a víz a o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240, (EÚ) 2018/1726 a (EÚ) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 27).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/818 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti policajnej a justičnej spolupráce, azylu a migrácie a o zmene nariadení (EÚ) 2018/1726, (EÚ) 2018/1862 a (EÚ) 2019/816 (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 85).

Tabuľka 1 Stav vykonávacích a delegovaných aktov k 7. decembru 2022

Nariadenie	Druh aktu	Prijaté	V procese formálneho prijímania	Vo výbore alebo v skupine	Ešte nezačalo
VIS	delegovaný			3	
	vykonávací	3		6	

3. Monitorovanie implementácie členskými štátmi a agentúrami EÚ

Význam včasnej implementácie revidovaného VIS je všeobecne uznávaný na úrovni EÚ a členských štátov, tak ako vzájomná závislosť medzi VIS a vývojom iných informačných systémov EÚ a komponentov interoperability. Na dosiahnutie úplnej a včasnej implementácie musia členské štáty, agentúry EÚ a Komisia postupovať rovnakým tempom, aby sa predišlo tomu, že by nečinnosť niektorého z týchto aktérov viedla k oneskorenému uvedeniu do prevádzky v prípade všetkých aktérov.

4. Náklady a riziká

Návrh pozmeňujúceho nariadenia, ktorý predložila Komisia, bol prijatý 7. júla 2021, teda o rok neskôr, ako sa pôvodne predpokladalo. Legislatívny finančný výkaz pripojený k návrhu Európskej komisie na zmenu nariadenia, ktorým sa reviduje nariadenie o VIS, bol zmenený v júli 2021 z dôvodu aktualizovaného časového harmonogramu implementácie revidovaného VIS a s cieľom zabezpečiť dostupnosť dostatočných finančných a ľudských zdrojov pre agentúru eu-LISA.

V zmenenom legislatívnom finančnom výkaze sa uvádza, že realizácia návrhu si vyžaduje celkovo 178,6 mil. EUR z rozpočtu EÚ na obdobie 2021 – 2027. Táto suma zahŕňa príslušný rozpočet pre členské štáty (45 mil. EUR) na prispôbenie ich vnútroštátnych systémov, pre Europol (29,8 mil. EUR) na nevyhnutnú modernizáciu IT systémov a pokrytie personálnych potrieb agentúry, pre Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž (5,4 mil. EUR) na zriadenie nového prístupu do VIS v rámci agentúry, na pokrytie personálnych potrieb a zasadnutia a pre agentúru eu-LISA (98,2 mil. EUR) na vývoj všetkých zložiek IT, pokiaľ ide o návrh a prevádzku aktualizovaného VIS, ako aj na pokrytie dočasných personálnych potrieb.

Na základe návrhu Komisie na zmenu nariadenia sa vplyv na operačné výdavky agentúry eu-LISA v súvislosti s vývojom revidovaného VIS odhaduje na 16,2 mil. EUR v prípade roku 2022 a na 28,9 mil. EUR v prípade roku 2023.

Implementácia VIS v rámci spoločného rámca pre interoperabilitu a jeho prispôbenie na účely interakcie s ostatnými IT systémami zahŕňajú sériu rôznych úprav, ktorých výsledkom je vždy nová verzia systému. Tieto rôzne verzie VIS sa musia implementovať postupne. Hospodárske dôsledky krízy spôsobenej pandemiou ochorenia COVID-19 mali vplyv aj na verejné obstarávanie a postupy implementácie v členských štátoch a agentúrach Únie. Uvedené aspekty môžu ovplyvniť trvanie niektorých častí projektu na implementáciu novej architektúry informačných systémov EÚ pre hranice, migráciu a bezpečnosť.

V nadväznosti na rozhodnutie správnej rady agentúry eu-LISA z 23. júna 2022 a ďalej podľa rozhodnutia neformálneho zasadnutia Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci z 11. – 12. júla 2022 sa zrevidoval časový harmonogram implementácie novej architektúry IT pre informačné systémy EÚ a ich interoperabilitu. Po oneskorenom uvedení Schengenského informačného systému do prevádzky je teraz časový harmonogram uvedenia rôznych informačných systémov EÚ do prevádzky takýto: marec 2023 pre SIS, polovica mája 2023 pre EES, polovica novembra 2023 pre ETIAS a pre ECRIS-TCN a postupné začatie prevádzky komponentov interoperability do júna 2024.

Potenciálny vplyv revidovaného časového harmonogramu pre informačné systémy EÚ a interoperabilitu na náklady na implementáciu VIS nie je v tejto fáze merateľný. Podľa dostupných údajov o výdavkoch vynaložených v rokoch 2021 a 2022 členskými štátmi a príslušnými agentúrami EÚ sa však doteraz nezistilo žiadne riziko prečerpania súm odhadovaných v zmenenom legislatívnom finančnom výkaze.

5. Záver

Členské štáty, krajiny pridružené k schengenskému priestoru a agentúry EÚ sú vo všeobecnosti odhodlané zabezpečiť úplnú implementáciu revidovaného VIS, a to aj ako súčasť širšieho rámca pre interoperabilitu informačných systémov EÚ. Komisia naďalej koordinuje a podrobne monitoruje pokrok všetkých zainteresovaných strán tak, aby sa dosiahla úplná dostupnosť nových a modernizovaných IT systémov a komponentov interoperability do júna 2024. V júni 2022 správna rada agentúry eu-LISA vyzvala agentúru, aby preskúmala možnosť lepšie začleniť časový harmonogram implementácie revidovaného VIS do celkového revidovaného časového harmonogramu interoperability, ktorý potvrdila Rada pre spravodlivosť a vnútorné veci 11. – 12. júla 2022.

Implementácia revidovaného VIS je celkovo na dobrej ceste. Zabezpečenie toho, aby to tak zostalo, si však vyžaduje, aby všetci zúčastnení postupovali rovnakým tempom, pokiaľ ide o vývoj a implementáciu všetkých informačných systémov EÚ a komponentov interoperability, a aby sa riziká oneskorenia neustále monitorovali. Komisia pokračuje v spolupráci so všetkými dotknutými zainteresovanými stranami s cieľom odhaliť prípadné oneskorenia, ktoré by mohli nastať, a minimalizovať ich v záujme dodržania časového harmonogramu implementácie.